

Activerend docentengedrag bekeken door leerlingen

De onderzoekers vormen het onderzoeksteam van het Liemers College (LC):

Maartje Bujs (presentator), Susanne Pondman, Louis Blumer, Jette Buursink en Roberto Breeveld.

Presentator = onderzoekskoördinator Quadraam.
Onderzoek *activerende huiswerkopdrachten* (in kader van 'Academisch Meesterschap')

ONDERWERP

- Het onderzoek gaat over activerend docentgedrag.
- Uit observaties bleek dat de leerlingen in de huidige lessen op school vaak niet actief zijn. Daar zijn vervolgens allerlei acties opgezet om docentengedrag te veranderen. **Maar wat vindt de leerling nu activerend docentgedrag?**
- Het doel van dit onderzoek is het achterhalen welk docentgedrag leerlingen activeert.

- Onderwerp: De actieve, zelfstandige leerling staat centraal in de schoolplannen. Omdat we in alle plannen en acties **het perspectief van de leerling** misten, hebben we dit onderzoek ingezet.
- Onderzoekers: Als onderzoeksteam wilden we graag een bijdrage leveren aan schoolontwikkeling.
- School: Het LC heeft in zijn missie staan dat het leerlingen wil opleiden tot actieve, zelfstandige leerlingen.

UITVOERING

1. De opzet van het onderzoek is breed met een mixed-method design. In schooljaar 2014-2015 zijn **vragenlijsten** uitzet bij een percentage leerlingen uit alle jaarlagen op de verschillende locaties. Gevraagd werd naar keuzemogelijkheden, huiswerk, gebruikmaking van ICT en social media, relatie docent-leerling en vakdidactiek. Leerlingen moesten in de enquête eerst aangeven of de docent bepaald gedrag verfoonde en vervolgens aangeven of dat gedrag hem of haar actiever maakte.

Bijvoorbeeld:

Vraag 29a: De docent legt een straf op als ik mijn werk niet doe.

Vraag 29b: Als de docent een straf oplegt als ik mijn werk niet doe, doe ik mijn werk.

2. Vervolgens zijn **diepte-interviews** afgenomen in elke jaarlaag op de verschillende locaties.
3. Analyses zijn gedaan op vier verschillende variabelen: Sekse, leerjaar, niveau en locatie. We hebben gekeken naar **discrepanties** in het gedrag van docenten en de ervaringen daarmee van de leerlingen.

1. Naast literatuuronderzoek zijn gesprekken gevoerd met verschillende docenten, leerlingen en coördinatoren.

2. Onderzoekers van de HAN en RU hebben meegekeken.

3. Het onderzoek is geheel uitgevoerd door onderzoeksteam.

4. Succesfactoren:

- de samenwerking binnen het onderzoeksteam.

- de uitvoering is op veel punten goed gegaan.

- omdat het breed is ingezet, voelen alle locaties en teams zich betrokken bij het resultaat van het onderzoek en zij kunnen verder werken met de conclusies.

5. Knelpunten:

- in de uitvoering was het niet mogelijk in alle lagen genoeg leerlingen te bereiken.

Daardoor kunnen sommige conclusies niet generaliseerd worden.

- het is zo breed is uitgezet, dat de uitspraken erg algemeen zijn; het gaat over alle docenten van de leerling.

6. Ons leerproces zat in het doen van onderzoek.

7. De school heeft nu breder inzicht in wat leerlingen actiever maakt. Daarnaast heeft dit onderzoek gezorgd voor een betere invulling van de Academische Opleidingschool.

KENNISDELING

- Resultaten zijn in **MT** gedeeld (als groep en individueel voor eigen locatie).
- We hebben een verslag gemaakt.
- In een aantal docententeams is het resultaat besproken
- Op elke schoolconferentie geven we aan **docenten** workshops over (de resultaten) van het onderzoek

- Het initiatief van het delen van resultaat ligt bij het onderzoeksteam.
- Inmiddels is ongeveer 50% van de school op de hoogte.

IMPLEMENTATIE

- **Producten:** De methode om leerlingen te bevragen op (deel)onderwerpen.
- **Op twee locaties is vervolgonderzoek gedaan.**
- **Het onderzoeksteam is meer zichtbaar geworden.**
- **Makelaarsfunctie voor de AOS is ontstaan (zie figuur hiernaast).**
- **Vanuit docententeams komen meer hulpvragen bij het doen van onderzoek.**
- **Binnen de school meer onderzoeksmatige aanpak (bij bijv. leerKRACHT).**

